

Звіт про стан забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти та розвитку наукової діяльності Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова та завдання філії щодо підвищення якості підготовки у 2020-2021 навчальному році

Якість вищої освіти - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань (Закон України Про вищу освіту).

Заходи щодо якості підготовки фахівців у Херсонській філії НУК спираються на такі основні документи: «Тимчасове положення про організацію навчального процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова»; «Тимчасове Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова»; «Положення про моніторинг якості освіти у Херсонській філії НУК», яке затверджено на засіданні вченої ради Херсонської філії НУК та «Положення про моніторинг якості освіти у Херсонській філії НУК», яке затверджено ректором НУК.

Крім того в базовому ЗВО розроблена документація яка має таку назву: «Система управління якістю у ДВНЗ «Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова»».

За кожною спеціальністю базовим ЗВО розроблені «Засоби діагностики якості вищої освіти», розроблене та затверджене ректором НУК «Положення про проведення атестації студентів, семестрового контролю та критерії оцінювання знань студентів».

До документів, що визначають якість підготовки, можна віднести також «Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова», «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова», «Положення про організацію самостійної роботи студентів у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» та інші нормативні документи базового ЗВО.

Крім того забезпечення якості навчального процесу здійснюється за такими основними напрямками діяльності.

1. Поточна діяльність

1.1. Проведення аналізу результатів атестацій та екзаменаційних сесій, а також контроль за відвідуванням студентами занять з їх подальшим обговоренням на засіданнях кафедр, рад факультетів та філії у цілях

визначення заходів оперативного впливу на навчальний процес для підвищення його якості.

Показники якості та успішності за результатами сесій наведені в табл. 1-2.

Таблиця 1

Показники якості та успішності в **осінньому** семестрі у 2019-2020 та у 2020-2021 навчальних роках

Показники якості навчання	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	2019-2020	2020-2021	Зміни	2019-2020	2020-2021	Зміни
Успішність,%	96,1	97,9	+1,8	99,3	99,4	0,1
Якість,%	66	69	3,0	54	73	19
Середній бал	3,85	3,89	0,04	3,81	4,12	0,31

Таблиця 2

Показники якості та успішності в **весняному** семестрі у 2019-2020 та у 2020-2021 навчальних роках

Показники якості навчання	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	2019-2020	2020-2021	Зміни	2019-2020	2020-2021	Зміни
Успішність,%	97,7	97,8	1,8	99,1	99,8	0,7
Якість,%	58	57	-1,0	77	33	-44
Середній бал	3,82	3,84	0,02	3,92	3,65	-0,27

З таблиць видно, що в цілому показники якості та успішності у порівнянні з минулим роком змінилися незначно. Звертає увагу те, що на протязі декількох років середній бал студентів є невисоким.

Середній бал майже не змінився, показники успішності дещо збільшилися. Показники якості у осінньому семестрі збільшилися, а у весняному зменшилися.

1.2. За результатами аналізів кураторами, під керівництвом завідувачів кафедр, виконуються такі заходи.

1.2.1. Проведення індивідуальних бесід з невстигаючими студентами.

1.2.2. Заслуховуванням студентів на засіданнях кафедр.

1.2.3. Відправлення листів-повідомлень на домашню адресу студентів про необхідність ліквідації академічної заборгованості з попередженням про можливість їхнього відрахування.

1.2.4. Співбесіди з батьками студентів при проведенні батьківських зборів та по телефону.

1.2.5. Встановлення жорстких термінів ліквідації академічної заборгованості. При необхідності розробка індивідуальних графіків ліквідації заборгованостей.

1.2.6. Ознайомлення студентів з проектами наказів про відрахування студентів за академічні заборгованості та невиконання умов контракту.

1.2.7. Заохочення студентів, що не мають академічних заборгованостей, у тому числі переведення студентів, що мають найкращий рейтинг з контрактної форми навчання на навчання за рахунок бюджету при наявності вакантних місць.

1.2.8. Заохочувальним заходом є також призначення академічних стипендій та підвищених стипендії згідно рейтингу успішності.

1.3. Виховні заходи

1.3.1. Залучення НПП кафедр до позааудиторної навчальної і виховної роботи зі студентами.

1.3.2. Індивідуальна робота кураторів академічних груп зі студентами, з'ясування причин проблем, що виникають в навчальному процесі, посилення мотивації до досягнення позитивних результатів навчання.

1.3.3. Планування кар'єри студента починаючи з I курсу, шляхом укладання договорів на цільову підготовку фахівців з профільними підприємствами.

1.3.4. Організація роботи студентського парламенту по постійному контролю за відвідуваннями студентами лекцій і практичних занять, допомоги студентам, які не встигають виконувати графік навчального процесу.

1.3.5. Залучення студентів до участі у науково - технічних конференціях, семінарах, олімпіадах тощо.

1.4. Робота завідувачів кафедр, деканів та керівництва філії з НПП.

1.4.1. Заслуховування та обговорення звітів кураторів про результати поточної та підсумкової успішності на засіданнях кафедр.

1.4.2. Заслуховування кураторів на радах факультетів та, при необхідності, на вченій раді філії.

1.4.3. Підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників та якості діяльності НПП, індивідуальної, творчої, інноваційної діяльності, орієнтація на сучасну освітню парадигму.

1.4.4. Заохочення НПП до втілення нових методик викладання дисциплін з використанням сучасних інформаційних технологій.

1.4.5. Контроль за виконанням умов навчання.

1.4.6. Контроль за створенням та оновленням навчально-методичного забезпечення дисциплін згідно з навчальними планами. Контроль трудової дисципліни НПП.

1.4.7. Аналіз результатів взаємовідвідування занять НПП.

1.5. Результати захисту дипломних проектів (робіт).

Результати захисту дипломних проектів (робіт) є одним з важливих показників якості підготовки фахівців. Результати захистів обговорюються на засіданнях вчених та методичних рад філії та факультетів, на засіданнях кафедр. Результати захистів відповідають існуючим вимогам МОН до якості та успішності.

Узагальнена інформація результатів захисту дипломних робіт у 2019-2020 та у 2020-2021 навчальних роках за денною та заочною формами навчання наведена в табл. 3-4

В табл. 3 наведені результати захисту та зміни середнього балу при захисті магістерських робіт

Таблиця 3

Результати захисту магістерських дипломних робіт у 2019-2020 та у 2020-2021 навчальних роках

Форма навчання	Середній бал		Відхилення 2020-2021	
	2019-2020 навчальний рік	2020-2021 навчальний рік	абсолютне, осіб	відносне, %
Денна	84,4	82,5	-1,9	-2,3
Заочна	83,4	80,7	-2,7	-3,2
Разом	83,9	82,2	-1,7	-2,0

З таблиці видно, що в цілому показники результатів захисту магістрів у 2019-2020 навчальному році та у 2020-2021 навчальному році приблизно однакові.

В табл. 4 наведені результати захисту та зміни середнього балу при захисті бакалаврських робіт

Таблиця 4

Результати захисту бакалаврських дипломних робіт у 2019-2020 та 2020-2021 н. р.

Форма навчання	Середній бал		Відхилення 2020-2021	
	2019-2020 навчальний рік	2020-2021 навчальний рік	абсолютне,	відносне, %
Денна	80,7	81,3	+0,6	+0,7
Заочна	76,3	75,3	-1,0	-1,3
Разом	79,9	80,1	+0,2	+0,3

З таблиці видно, що в цілому показники результатів захисту бакалаврів у 2019-2020 навчальному році та у 2020-2021 навчальному році приблизно однакові та схожі з результатами захисту магістерських робіт.

Важливим питанням, що стосується якості навчання, є перевірка кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів/ідентичності/схожості із використанням програмно-технічних засобів.

Як показали результати перевірок, кваліфікаційні роботи випускників філії відповідають вимогам нормативних документів з цього питання.

2. Завдання щодо подальшого підвищення якості підготовки фахівців

2.1. Навчальна діяльність

У сфері навчальної діяльності кафедри філії мають продовжити роботу над вирішенням таких головних завдань:

- впровадження нових освітніх програм та навчальних дисциплін, які б більш повно та змістовно відповідали сучасним науково-технічним досягненням та потребам підприємств, зокрема суднобудівної та морської галузей, морсько-господарського комплексу та населення м. Херсона;

- забезпечення кожної навчальної дисципліни у повному обсязі методичними розробками високої якості;

- забезпечення високого рівня викладання навчальних дисциплін, що досягається: залученням провідних фахівців і науково-педагогічних кадрів, у тому числі й з базового університету; відповідною підготовкою науково-педагогічних працівників; наявністю необхідних і в достатній кількості лабораторного обладнання, навчальної та методичної літератури, комп'ютерних прикладних програм; здійсненням систематичного контролю за якістю навчання;

- створення умов отримання студентами професійних навичок під час проходження виробничих практик. З цією метою визначений переліку діючих підприємств м. Херсона та області, судноплавних компаній, морських та круїнгових фірм з якими укладаються та поновлюються договори про проведення практик;

- забезпечення можливості судноплавної практики студентам спеціальності «Експлуатація, випробування та монтаж судових енергетичних установок» та «Експлуатація судових автоматизованих систем», зокрема отримання ними через ХФ НУК пакету необхідних документів для працевлаштування на суднах;

- глибока фахова підготовка студентів з англійської мови, для чого перед завідувачами кафедр ставиться завдання збільшення кількості аудиторних годин в навчальних планах, заохочення виконання та захисту студентами курсових і дипломних робіт на англійській мові;

- впровадження та широке використання у навчальному процесі новітніх інформаційних технологій (електронні посібники, комп'ютерне моделювання складних технічних систем, комп'ютерний контроль знань тощо), електронних інформаційних ресурсів.

- використання системи управління якістю освіти на рівні факультетів та філії.

2.2. Матеріально-технічне забезпечення

Для організації ефективного навчально-виховного процесу необхідно вирішення низки завдань матеріально-технічного забезпечення спеціальностей, що досягається:

- проведенням поточних та капітальних ремонтів наявних навчальних та науково-дослідних приміщень;

На рис. 1-3 наведені лекційні аудиторії, які були оснащені мультимедійним обладнанням у 2018-19 навчальному році.

Рис. 1 Аудиторія 201

Рис. 2 Аудиторія 205

Рис. 3 Аудиторія 209

На рис. 4 наведено відкриття навчально-наукових лабораторій «Електроприводів загальнопромислових механізмів» та «Автоматизованого керування енерготехнічними та технологічними процесами й установами на судах» у 2020-2021 навчальному році.

Рис. 4. Відкриття навчально-наукових лабораторій

- підтриманням у належному стані наявної лабораторної бази, її модифікацією з метою використання певного обладнання чи стендів у декількох навчальних дисциплінах;
- придбанням нового устаткування та приладів, навчальних підручників і посібників, спеціалізованих комп'ютерних програм;
- обладнанням нових спеціалізованих лабораторій та аудиторій;
- впровадження імітаційних навчальних комп'ютерних класів, де б імітувалися експлуатаційні режими роботи СЕУ, теплоенергетичних установок та двигунів внутрішнього згоряння, вигини корпусу, фізичні явища тощо;
- широким залученням на основі договорів про співробітництво виробничо-лабораторної бази базового університету підприємств і організацій міста;
- збільшенням обсягів наукових журналів, а також методичної літератури за спеціальностями кафедр, яку отримує бібліотека ХФ НУК від типографії НУК та за рахунок власних методичних розробок науково-педагогічних працівників;
- формуванням та оновлення бібліотеки електронних видань, а також виданням (через видавництво НУК або інші видавництва) навчально-методичних комплексів із кожної дисципліни кафедр.

2.3. Кадрове забезпечення

Основні напрями діяльності кафедр, керівництва та вченої ради філії з формування якісної структури кадрового забезпечення навчально-виховного процесу:

- проведення профорієнтаційної роботи з обдарованою молоддю - студентами ХФ НУК, що виявили свої здібності у навчанні та науково-дослідній роботі, з метою подальшого вступу їх до аспірантури та залучення до викладацької роботи;
- підвищення наукової ефективності навчання науково-педагогічних працівників кафедр в аспірантурі, запровадження практики регулярного (не рідше ніж раз у півроку) заслуховування на кафедрах та засіданнях вченої ради результатів дисертаційних досліджень аспірантів і здобувачів із запрошенням провідних науковців і фахівців;
- запрошення на постійну викладацьку роботу фахівців, що мають наукові ступені та вчені звання;
- виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового забезпечення.

У філії підготовлений та реалізується перспективний план підготовки та захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів науково-педагогічними працівниками Херсонської філії.

2.4 Науково-дослідна діяльність

Підвищення фахової кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр неможливе без активізації науково-дослідної роботи. Перспективи розвитку свого наукового потенціалу кафедри вбачають у:

- визначенні головних перспективних наукових напрямів діяльності й концентруванні зусиль навколо них, створення проблемних наукових груп;
- пошуку і встановленні наукових зв'язків із вітчизняними та закордонними організаціями, компаніями, фондами, університетами та дослідницькими центрами з метою отримання інформації, участі у спільних дослідженнях, державних і міжнародних наукових програмах і проектах та отримання грантів;
- використанні ресурсів Internet для забезпечення науково-педагогічних працівників кафедр інформацією про наукові конференції та фонди, наявні патенти, науково-технічні публікації тощо;
- розширення практики наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection;
- розвитку партнерських зв'язків із провідними іноземними ЗВО з метою кооперації у наукових дослідженнях, обміну досягненнями та інформацією;
- проведенні повноцінної науково-дослідної роботи студентів, виконанні ними науково-дослідних курсових і дипломних проектів і робіт, широкому відображенні отриманих результатів у наукових статтях та на наукових конференціях різних рівнів;
- проведенні активної рекламно-інформаційної компанії щодо впровадження наукових розробок науково-педагогічних працівників кафедр у виробництво;

2.5 Профорієнтаційна робота

Забезпечення високого рівня підготовки фахівців багато в чому визначається якістю того контингенту абітурієнтів, що вступають до ХФ НУК за спеціальностями кафедр. Завданням кафедр є залучення до філії найбільш здібної та талановитої молоді, що досягається:

- удосконаленням і використанням усіх можливих форм організації інформаційно-реklamних заходів, агітаційної та профорієнтаційної роботи;
- пропагуванням привабливості спеціальностей філії як серед студентів, так і населення м. Херсона та області.

Профорієнтаційна робота є невід'ємною частиною роботи кожного співробітника філії. Планування заходів щодо забезпечення набору студентів здійснюється на рівні кафедр, деканатів, вченої ради філії. На всіх рівнях постійно заслуховуються звіти виконавців, здійснюється пошук нових форм профорієнтації.

Щорічно у філії розроблюється «План заходів щодо формування, адаптації та збереження контингенту студентів Херсонської філії НУК» в якому розглядаються основні завдання на поточний навчальний рік.

Директор ХФ НУК

А.В.Ломоносов